

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lævini Torrentini, Episcopi Antverpiensis, Poemata Sacra

Torrentius, Laevinus

[S.l.], 1594

Lævini Torrentii Odarvm Ad Amicos Liber Prior.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69329)

323

LÆVINI TORRENTII
ODARVM AD AMICOS
LIBER PRIOR.

Ad Octavium Panagathum cogno-
mento Patrem.

OCTAVI, studiis praesidium meis,
O & Pieridum lumen, & Itala
Ingens gloria gentis,
Priscum qui renocas decus,
Cuiusq; auspiciis, seu pede iungitur,
Seu laxa est habitu pagina libero,
Nulla saecula laude
Cedunt nostra prioribus,
Sunt qui Socraticis inuigilent libris,
Ut rectis animum moribus imbuant.
Sunt qui lucida templa,
Augustas Superum domos,
Acclinesq; polos, & vaga sidera
Lymphata rapidi mente perambulant.
Sunt quos omniparentis
Naturæ artifices manus
Miratos liquido quicquid in aëre,
Monstrososq; procerax ediderit mari,
Et terra simul omni
(Quo laudabilius nihil)
Vestigare iuvat, nec sine Nympha
Gausi ingenio molliter otio
Imi se irrequieto
Secernunt populi grege.
Procurant alij munera civium,
Et nouisse labor ius quibus artibus
Sacra lege magistra
Mensura tribuant pari.

X 2

Multos

Multos prateriti temporis anxium
 Exercet studium, curaq; non lenis,
 Quanto Gracia quondam,
 Et Roma, & Latium ferox
 Prostrarint acies robore Barbaras,
 Qui mores hominum, qui status urbium,
 Et quo pondere ritus
 Antiqui superent novos.
 Nec paucos meritis ornat honoribus
 Docta gratia lingua, Aonidum aut chori,
 Et consortia vatium,
 Lauriq; & cubara beant.
 Non desunt cupidis plurima gloria
 Instrumenta viris. Nec minimum interest
 Quo quis fidere natus
 Quem vita Genium ferat.
 Ast agrè tribuens singula ceteris
 Ultrò dona tibi contulit omnia
 Tam profusa suorum
 In te & prodiga munerum
 Natura, ut neque tot pascua floribus,
 Nec tot sint nitidis sparsa lapillis
 Rubri litora ponti,
 Quot tu laudibus emines.
 Testis precipua palma scientia
 Cui tam inre datur quin tibi cesserit?
 Magni Numinis instar
 Doctis tu simul omnibus.
 Tu quodcumq; probas nemo reprehenderit,
 Tu si quid reicis, nemo probauerit,
 O & regula recti,
 Et vita specimen probe,
 Consultiq; gerens nomen Apollinis,
 Qui tam certa refers Palladio gregi
 Tota oracula Roma,

Si me vatibus inferis
 Innectens viridi tempora laurea
 Vt si Castalio fonte rigem labra,
 Toto cognitus orbe,
 Non vlla moriar die.

Ad Hugonem Bontium, sodalem

HUGO, meorum prime sodalium,
 Cum quo tot annos sospes & integer
 Latuſq; tranſegi vadofis
 Quâ Ligeris ſpatiatur undis,
 Quâ flexuoſo Dilia gurgite
 Se inuoluit altis vorticibus frequens,
 Gratoq; delectat ſuſurro
 Pierias inuenum cateruas,
 Et quâ reducto paruus in alneo
 Rhenus pererrans Felſineos agros
 Nomen ſibi uſurpauit ingens
 Indomiti ambitioſus amnis,
 Quocunq; vitam duximus in loco
 Valere curas inſſimus arduas,
 Merore non dulces amores,
 Non facilem prohibente ſomnum.
 Sic literatum exegimus otium,
 Sape innocenti latitia merum
 Ludosq; miſcentes, iocosq;
 Et medios ſalibus cachinnos.
 Alterna Bacchus tempora ſeparans
 Ab erudito Pieridum choro,
 Alterna ſubiunxit labori
 Gaudia, peruigilesq; chartæ
 Nequid nocerent, addidit aureæ
 Quæ conſecrarant pocula Gratia.
 Sic Liber, & Muſa, Venusque,
 Et Charites coiere in unum.

At nunc vicissim (Prò male dispari
 Ut cuncta versat Parta ferox vice!)
 Paulo antè qui tecum beatè
 In studiis placideq; vixi,
 Roma inquieta pectore languida
 Mentis dolores perpetior graues,
 Turbatus afflictusq; curis,
 Assiduoq; agitatus est u.
 Hic namque vita dum meditor modum,
 Metamq; rebus figere destino,
 Quod suadet atas, iam inuenta
 Ah celeri fugiente penna,
 Incertus erro consilijq; inops,
 Nec quid secutus quid fugiam scio,
 Ut forte ramosis oberrans
 In truiis, fragilè mæ sauo
 Regens phaselum dum trepidat mari,
 Omne artis expes auxilium mouet,
 Frustra, quòd ex omni furentes
 Parte ruant feriantq; venti.
 Suadet quietem non modicus pudor,
 Imbelle corpus, feruor & ingeni
 Ad sacra Musarum sonanti
 Deproperans stimulatus cæstro.
 Sed grata Musis scèter ut otia
 Repugnat almæ spes bona gloria,
 Fastusq; ad insignes honores
 Per medias iubet ire turbas,
 Vrgens togato ut cum grege prosequar
 Foruens tribunal, & strepitum fori,
 Aut Principum diserser aulis
 Sidonium veneratus ostrum.
 Hinc Roma molli gratior aère,
 Magnisq; Diuùm maneribus potens,
 Hinc patria me cura amorq;

Disparibus retrahunt catenis.
 Nunc vita caelebs ac viduus torus,
 Nunc grata casta coniugis oscula,
 Et leta natorum propago, &
 Blanda patrum placuere regna.
 Quocumque gressu transferor anxio
 Vix pauca verè contueor bona,
 Densò sed ingentes malorum,
 Agmine conglomerant catenæ.
 Deus beatos efficit. O pater
 Diuùm rogantem respiciens iube
 Sit leta, sit comis futura
 Summa mihi facilisq; vitæ.

In classẽ Galloturcicam.

DEVOTA classis, Gallica fultis ope
 Ferens cruentos Barbaros,
 Inuisa quantum dira gentibus fames,
 Pestisque, & atra incendia,
 Communis eheu orbis afflicti dolor,
 Et publicum infortunium,
 Qua te maligna vis acerba Erinnyos
 Dirum allatrante Cerbero,
 Ut tremeret atri seua Ditis regia
 Terrore Manium graui,
 Tetrìs Auerni pronolutam faucibus
 Ad Italiam obuertit mare?
 An non malorum sat superq; mutus
 Discordia nobis ferunt,
 Nisi efferis per grande traducti nefas
 Emancipemur Barbaris?
 Quid enim ista tandem ostenta portendunt noui?
 O rem nefandam & impiam,
 Horrente celo, & execrante Numine

Nunquam expiandum opprobrium!
 Quos nec parentum sacra, nec cultus Dei,
 Nec lex, nec iidem obuinciunt
 Mores, sed una utrosque agit dementia,
 (O sancta sanè fœdera!)
 En Galloturca, ter scelesti & impij,
 Per nostra saniunt mala.
 Credam Chimera pestilentis igneos
 Flatus, & immitis lea
 Rictus olentis additos membris capri
 Desinere in anguem luridum.
 Credam, impudica turpe Pasiphaës scelus,
 Taurum biformi corpore,
 Adeoq; terra fetus anguipedum ut cohors
 Centena tulerit brachia.
 Que namque Galli monstra non vincunt probro
 Coniuncti apellis integri
 Vbi nunc malorum est ille propulsor Deus?
 O Imperator, unice
 Tutor quietis, & sacrati nominis
 Vindex, paterq; gentium,
 Gallos proteruo dissolutos otio,
 Multoq; lymphatos mero,
 Et saepe Turcas falsa mentitos sacra
 Magnis fugasti cladibus
 Victor seorsum. Gemina nunc simul mala
 Si Galloturcas viceris,
 Infame monstrum, Pegasi vector ferox,
 Magnusq; Theseus gloriam
 Tibi relinquent ipsum adequanti Iouem
 Poena Gigantum nobilem.

In pisces Hippolyti Saluiani,
Medici, & Philosophi.

ALTIS natantum fluminibus greges,
 Omnemq; gentem quam pelagi pater
 Coercet immani sub vnda,
 Tum populi studia atque mores
 Formamq; narras, conscius omnium
 Quaecunque magno progenerat maris
 Natura, tam nusquam stupenda,
 Tam varia memoranda ab arte,
 Insigne mastis consilio & fide
 Solamen agris, quos pede languido
 Cymba propinquantes Auerni
 Perpetuis reuocas tenebris.
 Primum quid ergo admirer? An ingeni
 Quod tam affluenti fonte rigauerint
 Te Di benigni, arcana sensu
 Omnia sic penetrantem acuto?
 An ipsa rerum monstra reconditis
 Educta ab antris? Hic labor est tuus.
 Res magna, pertractanda magni
 Hippolyti studio atque cura.
 O vim profundam pectoris intimi!
 O efficaces artificis manus!
 Quod docta norat mens ita aptè
 Assimilans imitata dextra est,
 Ut piscem ab omni conspiciens grege
 Natare credas, & tremulum breues
 Saltus in orbem flexuosum
 Per liquidas agitare chartas.
 Cur deinde senos sollicitet Deos,
 Vitamq; credat fluctibus horridis
 Secreta qui rimatur imi
 Gurgitis instabilisq; ponti?

Mollis quietus viuat in otio,
 Et Saluiano nautica consecret
 Securus armamenta, longo
 Et placido fruiturus aeo.
 Tu Numen illi, Numen es omnibus
 Quicumque vitam perferimus grauem
 Morbis, tot occultis ubique
 Insidiis veniente leto.
 Tu namque raris praeditus artibus
 Doces acerbis porgere opem malis,
 Portenta conuertens in vsum,
 Ut miseros hominum labores
 Admota tollat vis medicaminum,
 Non antè notis auxilijs potens
 Tardare festinata mortis
 Spicula, perpetuumq; somnum.

Ad Iohannem Antonium Taxium, Curso-
 rum Caroli Caesaris magistrum.

NON sic fatidico concita Numine
 Suspensos animos turbat Apollinis.
 Vates, ambiguas si qua petentibus
 Sortes ex adytis refert,
 Ut tu cum dubio sine potentium,
 Narras consilia exorsaq; Principum.
 Quos & Sol oriens lustrat & occidens.
 Summo conspicuos gradu.
 Multos conciliat gloria Caesaris,
 Plures alliciunt munera Gallie.
 Hinc atque hinc pariter vim metunt quibus
 Cura est Ausonia salus.
 Inquirunt alij quid ceteres parent
 Turca, quid veteris nominis amuli
 Perse, num simili roboris impetu.

Martini

Martem sollicitent grauem.

*Omnes scire volunt omnia, dum neque
Arcanis Superum parcimus improbi.*

Tu cum sis igitur conscius omnium,

Qua lex & ratio sinuat,

Circumstant te auidi, mente sed anxia

Sperant solliciti, nec metuunt minus.

Spes confusa metu cor tremulum quatit,

Vultumq; ancipitem color

Immutans animi proditor abditos

Seccessus aperit pectoris intimi,

Cum qui purpurea tinctus erat rosa

Buxo pallidior tremit.

Quos inter solida tu stabili gradu

Mentis nec studio deiiceris leui,

Nec ferues odio turbidus aspero,

Nec fluxa varias fide.

Immoto celeres axe volant rotae,

Immoti rapidum circumagunt poli

Celum, sic mediis ipse tumultibus

Constans & placidus manes.

Vtvero tam variis omnia casibus

Misceri sapiens constituit Deus,

Venturi metuens quisque periculi

Soli fidat uti Deo.

Quid refert bona quis nunciet, an mala,

Si nil perpetuum, si vicibus sequi

Hac sic Fata volunt noctis ut humida

Succedit tenebris dies?

Ad Bernardinum Mafæum, Cardinalem.

MAFÆE, summi maxima Principis,

Et vaticana gloria Curia,

Quo Roma se iactans alumno

Præteritis

Præteritis decus æquat æuis,
 Paullum seuera grandia purpure, &
 Sancti Senatus munia differens,
 Concede securus quietis
 Tempora liberiora Musis.
 Muse, supremi delicia patris,
 Grato Tonantem carmine leniunt,
 Seu victor immanem sonanti
 Condidit Enceladum sub Aetna,
 Calumne flammis eripuit, grauis
 Vnde imminebat Calicolis metus,
 Turbante disiectos parentis
 Attonito Phætonte curru.
 Vicunque magno, cum fove sis minor,
 Cura leuamen Pieris afferat,
 Aulaq; defessum labore
 Pierio recreet sub antro
 Tunc hora nostris commoda lussibus
 Non indecoro latus in otio
 Cum rure te oblectas amœno
 Vrbe procul strepitq; vulgi.
 Negotiosi te vsque palatij
 Vrgente cura, publica Principis,
 Urbisq; terrarum potentis
 Commoda præripuisse nolim.

Ad Franciscum Haluinum, & Franciscum
 Balsanum, sodales.

ERGO reliquitis heu mihi sodalibus,
 Sodaliam integerrimi,
 Dulciq; nobis gratiores lumine,
 Vitaq; dilecti magis,
 Postquam iocoso explenerit vos otio
 Prima urbium Neapolis
 Non per virentes fertilis Campania

Colles

Colles ad urbem Romuli
 Redire stat sententia, hic uberrimo
 Ut perfrnamur gaudio,
 Festisq; lati transigamus poculis
 Dicata Baccho tempora,
 Deserta sed per astuosa Apulie
 Ac foeda cadibus loca,
 Durumq; & inquietum agrestium genus,
 Nec aduenis fidum satis,
 Quis hospitali nil timentes ab Ioue
 Manus cruentas inferunt,
 Periculosam metiemini viam
 Eurentis usque ad Hadria
 Infame litus, atra visuri freta,
 Et proximo ad mortem gradus
 Ut am carinis credituri putribus,
 Et fluctuum libidini,
 Nec proprio, sed impotentis Africi
 Circumferendi arbitrio.
 At o Deorum quotquot horridi truces
 Frenatis impetus maris,
 Quorumq; sancta quando fulgent sidera
 Unda minaces concidunt,
 Arcete ventos innocentium rate,
 Quos non cupido pernicax
 Pellacis auri, insigniumue huc compulsi
 Vesanus ardor mercium,
 Sed alma virtus ardua gaudens via
 Rerum per usum crescere.

Ad Basilium Zanchum.

ZANCHE, qui dulci modularis ore
 Carmen, & paucis veterum secundus
 Mentis ingentes aperis recessus
 Dirite lingua,

Calitum

Calitum narrans choreas, & alma
Virginis partum, & bona multa parvus,
Vnde felicitis sophia sacratos

Conferis hortos,

Quas pia grates referam Camena,

Quod peregrino genitus sub orbe

Romuli latam veniens Remig³

Visere gentem,

Serus hic tanto didici magistro,

Dum rudem formas placidus iuuentam,

Qua via possem Aonidum beatos

Scandere colles?

Nam bona natum segeti ferendae,

Nec satis cultum miseratus aruum,

Sarculo vepres loliumq³ nostri

Gnarus agelli

Eximens, multo meliora reddis,

Virgili silvas & amoena prata

Sedulus monstrans, & amicta nigris

Fronibus antra;

Antra facundis celebrata Musis

Cum quod extantum maneat per anuum

Italo doctum meditantur ore

Dicere carmen.

At mihi si quid superet quod ultra

Torqueat fato Lachesis benigno,

Nec suo versus renuat poeta

Phœbus Apollo,

Quàm inuet terris duce te relictis

Mente transferri ad Superos sagaci.

Imparem dicet, tamen approbabit

Serior atas.

Ad Galeatium Florimontium, Epi-
scopum Suessanum.

ET recta nosti, & moribus exprimit,
 Nec lingua menti discrepat, ac pie
 Par vita doctrina, inisq;
 Exequeris studiis honestum,
 Teq; inde nulla demoveant mina,
 Non dona regum, non metus hostium,
 Non mille si tormenta tauro
 Sicani addiderint tyranni.
 Cui namque rebus carior omnibus
 Est alma virtus, opprobrium fugit.
 Non Nestoris tot saecula laesi
 Accipiat pretium pudoris.
 O te beatum tam bene qui sapis
 Suessane, o ingens Pontificum decus.
 Ducente qui te cunque quaret
 Haud dubiam inueniet salutem.
 Quando esset etas apta laboribus
 Quis temperandis unquam operosior
 In rebus? At transacta postquam
 Tempora te repetunt quieti,
 Non aula, non iam Roma tenet, sacra
 Aut vota tardant improba purpura,
 Non parua quem gessisse honores,
 Maxima sed meruisse laus est,
 Vt cunque vulgi sensus abhorreat,
 Quod raro honestum cernit ab vtili.
 Sed rara te vulgore mouit,
 Et docuit meliora virtus.
 Ergo beato viuus in otio
 Quam lata pulchris Suessa iacet ingis,
 Quam corpore imbecillus, ac rem
 Tam retinens animi vigorem.

Sed

Sed transeuntem cetera te tamen

Hoc urget unum, ut, doctior in dies,

Et sanctior, qua recta nosti

Ritè tuos doceas colonos

Pastor quieti sollicitus gregis,

Cui tuta curis omnia sunt tuis,

Dum suggeris praecepta Diuūm

Ambrosio meliora succo.

Ad Octauium Panagathum in mortem
Cardinalis Saluiati.

FELIX Deorum vita doloribus
Soluta veris perfruitur bonis.

Nam cuncta detergens amara

Affiduè rigat ora nectar.

At nos, caduci quos generant patres,

Contagionem degeneris luti

Sentimus insignes & imi,

Nec vitium medicamur auro.

Venti procellis aequora concient,

Crebrisq; cogunt nubila flatibus,

Nos cordis affectus iniqui

Perpetuo quatiunt tumultu.

Amata dudum spernimus improbi,

Exosa votis mox sequimur leues.

Nil lene pacatumq; nobis,

Dum stimulis agitat cupido

Aut colligenda praua pecunia,

Aut comparande turbida gloria,

Rerumq; quas ne consequamur

Fata vetant dominaeq; Parca.

Petensâ ludit Belidas urnula,

Sperata fallunt Siphonoria

Frustra, quòd aduersò labores

Monte fugax retinere saxum.
 Nil Inferorum differimus malis
 Cum spe tenentes quod miseros iuues
 Frustramur, ut si naëta portum
 Cymba graui pereat procella.
 Quid ergo? Recti consily tenax
 Feret quod (heh) tollere sit nefas,
 Legemque qua sortimur euum.
 Non animo patietur agro.
 Quem munit alma vis sapientie,
 Beatus in se possidet omnia,
 Ac vana fortuna minacis
 Spicula, & assiduos rotatus,
 Tormenta vulgi, negligit, illius
 Securus extra quod positum videt.
 Fortuna, Fatum, Parca inssis
 Alterius famulantur aquis.
 Hic summus ille ille arbiter est Deus.
 Deum vereri cura sit vnica.
 Securior quo quisque vinit,
 Hoc melior proprior que calo est.
 Hac differentem te memini Pater.
 Quin tute praestas quod reliquos mones?
 Confectus atroci dolore
 Funeris immeritaq; mortis
 Qua Saluiatum perdidimus, vice
 Sanè dolenda, sed ratio vetat
 In corde prudentis ferendos
 Vix satis in populo tumultus.
 Compesce luctum. Quid sapientia
 Malis mederi nescia proderit?
 Satis superque (heh) damni in vno
 Cepimus, vt gemines caneso.

T

De

De Cæsaris ad Oenipotentem recessu
ad Hippolytum Capilupum.

O MORES hominum! ô fœda licentia!
 O calum, mare, terram, ô Superùm fidem!
 Audax nuncia falsi,
 Et vulgi stupor aurium,
 Tu quod fama refert credideris nefas?
 Flagrantem rapido fulmine Iuppiter
 Imis sedibus orbem
 Suprema quatiet die,
 Nec grandes pluuia, nec fluidus liquor
 Quicquam caruleum Nerea iusserint
 Vt vastissima regna
 Atris seruet ab ignibus,
 Victum cum dabitur cernere Cæsarem,
 Infamemque fuga & viribus imparem
 Pugna cedere palmam
 Victis iam semel hostibus.
 Terram Cæsar habet, Iuppiter ardui
 Ius celi. Ille homines, hic superos Deos
 Certo fœdere regni
 Sceptro parè regunt pari.
 Iuncta Calicola si veniant manu,
 Vnum omnes solio non moueant Iouem,
 Ipse vnus simul omnes
 Nigra in Tartara merferit.
 Et quis magnanimi Cæsaris amulos
 Quis sanus metuat? Mole potens sua,
 Vt saxa ardua ventos,
 Vanas despiciet minas.
 Nec vinci potis, aut opprobrium pati,
 Dextris qui toties auspicijs feros
 Debellaauerit hostes,

Nullo

Nullo unquam titubans metu.
 Testis bis domita laurus ab Africa,
 Actusque ancipiti Turca ferox fuga.
 Testes vincula regum
 Collo iniecta minantium,
 Et mesta horrifera funera Gallie,
 Cum Ticine fremens gurgite lurido,
 Multa & cade redundans
 Spumantem inficeret Padum.
 Quid victis referam gentibus additos,
 Captivo horribili Principe, Saxonas,
 Immanesque Sicambros
 Humana citius fide?
 Hac fecisse parum est, Oceanus iugum
 Passus mancipio dat mare puppibus
 Inuictus quibus orbem
 Caesar repperit alterum,
 Et te Bacche pater maior, & Hercule
 Victrices aquilas ad populos tulit.
 Quorum nulla parentum
 Aetas nomina nouerat.
 Ergo quid domiti iam semel auspice
 Gallo, sed domito sepius, audeant
 Contra Caesaris arma
 Germani duce perfido?
 Paulum precipiti cedit ab impetu,
 Consultaque furorem imminuet mora.
 Mox proruperit ipse,
 Maturaque potentia
 Innitens, proprio audacior alite,
 Cuius regna vagos in volucrum greges,
 Horrendoque leone,
 Magno quadrupedum duce,
 Quocunque arma feret proruet omnia.
 Victori meritam vertice nobili

Nec tet gloria laurum,
 Aeternum accumulans decus.
 Clades certa sibi vis sapientia
 Expers. Consilio fortis eget manus,
 Martem spreuit ut ingens
 Tydides ope Palladis.
 Vis consulta tibi, & lenta nocentibus
 Caesar bella moues; at similis Deo
 Tardam strenuus iram
 Pensas supplicio graui.

Ad Andream Masum.

FACVND E Masi, magnus ipse maximo
 Comes futurus Principi,
 Urbis beata dulce mutans otium
 Laboriosis Alpibus,
 Et horrida tumultibus Germania
 Tranquilla nobis tempora,
 Ibis per alta montium cacumina,
 Inuisa Gratys loca,
 (Nix estuosa feruidum vbi canicula
 Inuicta spernit impetum,
 Durantque nebula, inutilisque & omnium
 Ignara tellus fructuum
 Cimmeria panè regna, & ignava Stygis
 Torpente praececidit situ)
 Visurus acri Caesar ut pugnax manus
 Hostem fatiget impium,
 Ruatque victor, vi potius urbibus
 Ipso tremendis nomine.
 Quid Pallas, & nouena Musarum cohors,
 Quid Phœbus interim parat?
 Quotquot bicipitis alta Parnassi iuga
 Festis sonora cantibus,

Fontesque colitis, & beata pascua
 Qua nullus attingit dolor,
 Venite Di, Deaque, o piissima
 Vatum piorum Numina,
 Venite sacra praesides scientia,
 Et magna mundi lumina,
 Dignoque, digni adeste custodes viro,
 Et sospitem reducite.
 Adeste, nec turbauerit vos ardua
 Longaque discrimen via.
 Non indecorum premium feret labor
 Docto valente Masio.
 Non alter illo vestri amantior gregis,
 Non alter obseruantior,
 Nec ullus unquam tot politus artibus
 Ad rem iuuandam publicam.
 Equum precamur, quod sit orbi commodum,
 Magnaque, vobis gloria.
 Seruate cuius vita prodest omnibus,
 Mors profutura est nemini.

Cæsaris in Morinis victoria.

EIA repostum prome puer merum
 Fuliginosa strenuus amphora,
 Bacchumque dissecta solutum
 Compede per solidos deunces
 Appone mensis. Festum agimus diem.
 Nunc est bibendum, nunc noua tibijs
 Cantanda lasciuis amantum
 Carmina sunt iuuenum choreis.
 Antè inquieto sollicitos metu
 Nefas latentem prodere Liberum,
 Perterritum hostili tumultu,
 Et rabido ab nimium furore.
 Non astuanti sic scopulos fredo

Tondunt procella mobilis Hadria
 Vt cunque contempto feruntur
 Imperio sine lege venti,
 Vt Gallus acri proruit impetu
 Flammâsque, cadêsque, & rabiem parans,
 Dum sperat infandam sacrati
 Caesaris imperij ruinam
 Feruens iuuenta, atque auxiliarium
 Ferox minaci robore militum,
 Quod dira Germani iuuarent
 Arma truces, agilesq; Turca.
 Sed innocentem perdere Casarem,
 Quem Di tuentur, quae poterat manus?
 Ergo ipse vittricem fideli
 Consilio moderante dextram
 Hostem insolentes dedocuit minas,
 Repente versis funditus vrbibus
 Extrema quâ Teihys sonantes
 Voluit aquas, Moriniq; seua
 Virtute magnos vix verui Deos,
 Altisq; fisi mœnibus horrida
 Nunc morte mulctati quiescunt,
 In cineres abeunte fastu.
 Superba moles turribus arduis,
 Ac digna credi Calicolûm labor,
 Turbabat ingenti stupore
 Luminâque attonitâsque mentes.
 Sed Dis timendas anguipedum manus
 Spretura, & ipsum cum tonitru Jouem,
 Vt Caesaris deiecta aratrum
 Insolitis patietur aruis.
 Sic nempe Galli parturiunt sibi
 Nobis minati quae fuerant mala.
 Nos grandia inuicti tropæa
 Caesaris ab Morinis canamus.

Ad conuiuas amicos.

NOLIM purpureis fercula regibus,
 Et ponenda sacro Pontificum gregi
 Expectetis amici
 Parua pauperis in domo.
 Non hic nobilibus conditus amphoris
 Languescit senio Bacchus, & abditos
 Sub fuligine multa
 Annorum titulos tegit,
 Nec senum it fragili per mare cymbula
 Promus Sicany gurgitis intima
 Lustrans, aduena piscis
 Largas ut decoret dapes.
 Mensis hæc sapiens linquet Ionicis,
 Et quas perdita luxu Sybaris fruit,
 Vita obnoxia ventri
 Fœda seruit ubi gula,
 Et frangi esse nefas, noxæque non leuis
 Turpi dissimilem viuere belluæ.
 Nos, quod regula recti,
 Et constans ratio docet,
 Ponemus modicis hunc epulis modum,
 Nil natura negatum ut doleat sibi,
 Et conuiuia vite,
 Non illis ea seruiat.
 Ne defint animo deliciae suæ,
 Accedet dapibus dulcior omnibus
 Doctæ gratia linguæ
 Condita ingenus iocis.

In febrim Octauij Panagathi.

INVISA febris, horrida luridi
 Satelles Orci, quam gelidus rigor,
 Quam pallor infelix, sui que

Nescia mens sequitur, furorque,
 Tunc ausa tantum (pro pudor!) es nefas,
 Ut te ministra criminis impij
 Senire fatales senecta
 Ante diem properent sorores,
 Damneniq; tristi Panagathum nece,
 Quo nemo vitam sanctius egerit?
 O quanta venturo malorum
 Agmina conglomerentur euo,
 Quam foeda mundum nox tenebris premat
 Si fata nobis abstulerint virum
 Quo Pallas extincto videri
 Nolit, & ambrosiam leporem
 Maestis Apollo vatibus auferat,
 Nec Liber acres concitet impetus,
 Nil Gratia, nil Cypris vlli
 Conferat, Aonidesque Musa
 Pendere inerti muta silentio, &
 Sordere turpi pleetra sinant situ,
 Ut fertur Orpheus cum proterua
 Bistonidum perisset ira!
 At o Deorum rector ab arduo
 Tonans Olympo, solus & omnia
 Pro mentis aeterno gubernans
 Arbitrio stabiliq; nutu,
 Eritne duris tanta licentia
 Concessa fati? Pro miserum genus
 Mortale, si dum cura inani
 Quisque suas meditatur artes
 Nil a scelesto discrepat integri
 Spectata claris vita laboribus,
 Quin morte rumpatur sub ipso
 Principio, medioq; cursu!
 Terram prementes pondere inutili
 (lactura parua est) serius, ocius

Tollantur,

Tollantur, immanique viles
 Inferie obyciantur Orco.
 Magni estimanda est Panagathi salus,
 Quo gaudet omnis Roma superstitie,
 Fletura defuncto, nec ullis
 Temporibus paritura talem.

Corneia in eundem.

RERVUM potiri quis dubitet Deum?
 En seruat aqua quos voluit manu,
 Perditque, diuinam potenti
 Iustitia moderante dextram.
 Vt cunque certi dura necessitas
 Fati supremo cesserit arbitro,
 Qui signa, qui dispersa late
 Sidera, multiplicesque cali
 Rotantis orbis, & Superum domos,
 Atque efficacis cornua Cynthia,
 Phœbique perlucentis axes
 Temperat omnipotente dextra.
 Jam panè acerbi viderat Aeaci
 Furuum tribunal, toruag, luridos
 Per colla torquentem colubros
 Cerberon, horribilèsq; hiatus
 Voracis Orci, at munere Calitum
 Euasit omnem Panagathus metum,
 Repente condonatus auris
 Aetherijs, dubiaque vite.
 En viuit. Et quis debita cui magis
 Sit vita quam qui commodus omnibus?
 Accepta calo es Roma, postquam
 Erubuit spoliare tanto
 Te Parca thesauro. En etiam Deo
 Decedis ultrò, ac prodiga plurimos

T 5

Ducenda

Ducenda promittit per annos
 Stamina de meliore lana.
 Nec antea acti per volucres dies
 Accedet aui summa sequentibus.
 Natalis ille est quo renixit,
 Inde recens numeretur aetas.
 At vos virentis quos edere iuuat
 Sperare doctis pramia frontibus,
 Gaudete communi receptio
 Dulcibus in studijs parente,
 Et lecta templis ducite munera
 Festum colentes carminibus diem,
 Qui illi salutaris, mea que
 Carior est mihi iure vita.

In mortem Marcelli I. Pont. Max.

A ETATEM ab miserè nimis
 Inuisam Superis viuimus improbi.
 Hinc multa in steriles boni
 Iustis supplicijs agglomerant mala.
 Anne ullo potuit magis
 Deprendi indicio gentibus imminens
 Læsæ maxima numinis
 Ira? Ipse è proprio quem dederat sinus
 Terris Pontificem Deus,
 Sub quo iustitia, & religio nouis
 Effulgeret honoribus,
 Necdum penè datum protinus abstulit,
 Quo prodesse queat docens,
 Verum hoc non meritis quas meriti sumus
 Pœnas obyciens graues.
 Venti caruleo cum resonant mari,
 Et noctem horribilem ferunt,
 Dum fidens animi rector, & impigra

Ad clauum residet manu,
Spes nautis superest. Scilicet unius
Commune arte periculum
Vinci posse putant. Nos miseri quibus
Quantisque oppositi malis
Factemur, scelerum fluctibus obruti,
Immani que licentia
Non fas, non hominem, non veriti Deum,
Plus ab plus nimio est palam.
Venturis sed enim cladibus obuiam
M.ircellus properans sua
Tutari poterat nos opera & fide,
Sic curam populi gerens
Ut nutrix teneri blanda puelluli,
Quem molli fuet in sinu,
Sed spem solliciti vota que Principis
Funesto properans pede
Momento citius flebilis abstulit
Mors. Nos auxilio sine
Perpeffi varijs vltima casibus,
Haud longa exitij mora,
Quassat am pelago vix trahimus ratem.
Nostra nil superest opis.
Arte omni grauius quod patimur malum
De celo auxilium petit.
Sed nos, viperei pessima sanguinis
Aetas, immemores Dei
Dum sanis agimus deterius feris,
Per nostrum obstruimus scelus
Ne sint auxilio Dis superis viam.
Non diuina benignitas,
Sed recte ut faciat quisque deest sibi.